

HASZNÁLJUK, NEM ÉRTJÜK, MÉGIS BÍZUNK BENNE

Bizonytalanok a szavazók a választási rendszerrel kapcsolatban

Sajtóközlemény

2006. április 21.

Botladoznak a választók a magyar választási rendszer útvesztőiben. A Capital Research által készített felmérés szerint a szavazók csak kevéssé tudják megkülönböztetni a választási rendszer elemeit, amelyek közül az egyéni választókerületi rendszert ismerik leginkább. Mindezek ellenére a szavazók úgy gondolják, hogy leadott voksuk jól hasznosul, és a választási rendszer inkább arányos, mint aránytalan képviselőt hoz létre az Országgyűlésben.

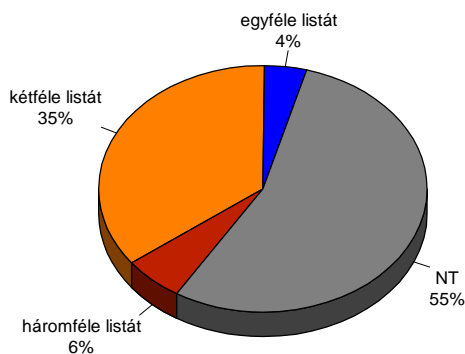
A vegyes választási rendszer elbizonytalanítja a választókat – így foglalható össze annak a közvélemény-kutatásnak az eredménye, melyet a Capital Research a Political Capital Institute számára készített. Az alapvetően két részből – egyéni választókerületekből és pártlistákból – felépülő választási rendszerrel kapcsolatban ellentmondásos a megkérdezettek tájékozottsága: miközben az egyéni választókerületek szabályszerűségeit jól ismerik, addig a területi és országos lista megkülönböztetése több nehézséget okoz.

ZAVART OKOZÓ LISTÁK

A válaszadók alig több mint egyharmada van tisztában azzal, hogy a magyar választási rendszer kétféle (országos és területi) listát is alkalmaz. 4 százalék szerint egyféle, 6 százalék szerint háromféle listát használunk. 55 százalék nem tudott választ adni a kérdésre. Az idősek a legbizonytalanabbak azzal kapcsolatban, hogy hányféle listát használ a magyar választási rendszer. 60 éves vagy idősebb válaszadók 63 százaléka nem tudja, illetve nem ad választ a kérdésre.

A kérdésre adott helyes válaszok aránya összefügg az iskolázottsággal is. A 8 általános iskolai vagy alacsonyabb végzettséggel rendelkezők 60 százaléka nincs tisztában azzal, hogy hány lista játszik szerepet a

Ön szerint hányféle listát használ a magyar választási rendszer?

N=teljes minta

Political Capital

Policy Research & Consulting Institute
1037 Budapest, Bokor utca 1-3-5., Hungary
Tel: (36 1) 437 67 87
Fax: (36 1) 437 67 36
E-mail: info@politicalcapital.hu

választási rendszerben. A legnagyobb arányban a közép-, valamint a felsőfokú végzettséggel rendelkezők választották, hogy kétféle listát alkalmaz a magyar választási rendszer, a kérdésre nem válaszolók aránya ugyanakkor az előbbi csoportban valamivel magasabb. Érdekes, hogy a legmagasabb végzettséggel rendelkezők választották a legnagyobb arányban (15%) azt, hogy a magyar választási rendszer háromféle listát ismer.

Legmagasabb arányban az SZDSZ szavazói adtak pontos választ erre a kérdésre (71%), míg a legtöbb nem válaszoló az MDF támogatói közül került ki (65%). A Fidesz és az MSZP szavazótáborra nem mutat jelentős eltérést, de előbbiben némileg magasabb a helyes „megfejtések”, és alacsonyabb a bizonytalan válaszok aránya.

A listás rendszer elemeinek spontán ismertsége alacsony értékeket mutat: míg az országos listát a megkérdezettek 9, a területi (vagy megyei) listát a válaszadók 8 százaléka nevezte meg. Ebben a kérdésben háromszor annyi férfi adott helyes választ, mint nő. Ugyancsak a 60 éves vagy idősebb válaszadók neveztek meg legalacsonyabb arányban az országos és a területi listát, mint a magyar választási rendszer elemeit. Kiugróan magas a listákat megnevezni képes válaszadók aránya a felsőfokú végzettséggel rendelkezők körében.

A megkérdezettek 37 százaléka szerint mind az országos, mind a területi listára adhatunk le szavazatot, 31 százalék szerint az országos listára voksolhatunk a választáson), és csak 19 százalék adott helyes választ, miszerint csak a területi listára szavazunk az első fordulóban. Pártpreferencia szerinti megoszlásban érdekes, hogy az SZDSZ szavazói adtak legmagasabb (33%), az MDF szavazói pedig a legalacsonyabb (15%) arányban helyes választ.

DÖNTŐ AZ ELSŐ FORDULÓ

A megkérdezettek nagy többsége tisztában vannak azzal, hogy az eredményektől függően csak bizonyos körzetekben kell második fordulót tartani (72%). 20 százaléknál volt azok aránya, akik szerint mindenképpen, minden körzetben tartanak második fordulót. A helyes válaszok aránya az iskolai végzettséggel arányosan növekszik, életkor szerinti bontásban pedig a középkorúak (45-59 évesek) körében a legmagasabb.

Az első forduló előtt készített felmérés szerint a szavazók 79 százaléka úgy gondolja, hogy a választás éjszakáján mindenképpen kiderül, mely pártok jutnak az Országgyűlésbe. 54 százalék szerint az is eldől, hogy melyik pártnak lesz a legtöbb képviselője, és 62 százalék gondolja úgy, hogy ekkor már a következő miniszterelnök személye

Political Capital

Policy Research & Consulting Institute
1037 Budapest, Bokor utca 1-3-5., Hungary
Tel: (36 1) 437 67 87
Fax: (36 1) 437 67 36
E-mail: info@politicalcapital.hu

is eldől. Ezekből az adatokból az derül ki, hogy a második forduló előtti mozgósítás során a pártoknak nem csupán azzal kell megküzdeniük, hogy sok választó már „lefutottnak” gondolja a választások kimenetelét, de azzal is, hogy a szavazók több mint fele szerint már nem is marad miről dönten a második fordulóban. Az első forduló előtt legnagyobb arányban az MDF szavazói válaszoltak úgy, hogy az első forduló dönt a bejutó pártokról (90%), míg az SZDSZ szavazói voltak ennek legkevésbé tudatában (71%).

BÍZUNK A VÁLASZTÁSI RENDSZERBEN

A megkérdezettek szerint a magyar választási rendszer a közepesnél jobban teljesít abban, hogy a választói akaratot mennyire arányosan váltja át képviselői mandátumokká. A válaszadók 38 százaléka szerint ebből a szempontból a magyar választási rendszer közepesen arányos, míg 18 százaléka szerint inkább vagy nagyon aránytalan a leadott szavazatok és a mandátumok közötti kapcsolat, 32 százalék úgy gondolja, hogy a magyar választási rendszer teljesen vagy inkább arányos, vagyis tükrözi a választói akaratot.

